

Сьогодні
04.10.2024

Урок
№ 20

**Найменший
спільний знаменник
дробів. Зведення
дробів до спільного
знаменника.
Порівняння дробів**

Правило зведення дробів до найменшого спільного знаменника

Найменше спільне кратне знаменників двох або більше дробів називають найменшим спільним знаменником цих дробів.

Зводити до найменшого спільного знаменника можна будь-яку кількість дробів.

$$\frac{1 \cdot 3}{4 \cdot 3}, \frac{1 \cdot 2}{6 \cdot 2}, \frac{5}{12}$$

Сьогодні
04.10.2024

Повідомлення теми уроку та мотивація навчально-пізнавальної
діяльності учнів

Правило зведення дробів до найменшого спільного знаменника

Щоб звести дроби до найменшого спільного знаменника, достатньо:

- 1) знайти найменше спільне кратне знаменників цих дробів, яке й буде найменшим спільним знаменником;
- 2) знайти для кожного дробу додатковий множник, поділивши найменший спільний знаменник на знаменники даних дробів;
- 3) помножити чисельник і знаменник кожного дробу на його додатковий множник

Правило порівняння дробів з різними знаменниками

Щоб порівняти дроби з різними знаменниками,
достатньо звести їх до спільного знаменника
і порівняти одержані дроби

$$\frac{1}{4} \text{ і } \frac{1}{6} \longrightarrow \frac{1 \cdot 3}{4 \cdot 3} \text{ і } \frac{1 \cdot 2}{6 \cdot 2} \longrightarrow \frac{3}{12} > \frac{2}{12}$$

З двох дробів з однаковими знаменниками більшим є
той, у якого більший чисельник.

Класна робота

(Усно). Зведи до знаменника 20 дріб:

1) $\frac{1}{2}$;
2) $\frac{1}{4}$;

3) $\frac{1}{5}$;
4) $\frac{1}{10}$.

Завдання №215.

Зведи дріб $\frac{2}{5}$ — до знаменника 10, 15, 50, 500.

Розв'язання

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 2}{5 \cdot 2} = \frac{4}{10}$$

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 3}{5 \cdot 3} = \frac{6}{15}$$

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 10}{5 \cdot 10} = \frac{20}{50}$$

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 100}{5 \cdot 100} = \frac{200}{500}$$

Завдання № 217

Знайди найменший спільний знаменник дробів:

1) $\frac{1}{4}$ і $\frac{3}{8}$

2) $\frac{1}{7}$ і $\frac{2}{9}$

3) $\frac{2}{15}$ і $\frac{3}{10}$

4) $\frac{1}{3}$ і $\frac{2}{9}$

Розв'язання

1) $\frac{1}{4} = \frac{1 \cdot 4}{4 \cdot 4} = \frac{4}{16}$;	$\frac{3}{8} = \frac{3 \cdot 2}{8 \cdot 2} = \frac{6}{16}$	3) $\frac{2}{15} = \frac{2 \cdot 2}{15 \cdot 2} = \frac{4}{30}$;	$\frac{3}{10} = \frac{3 \cdot 3}{10 \cdot 3} = \frac{9}{30}$
2) $\frac{1}{7} = \frac{1 \cdot 9}{7 \cdot 9} = \frac{9}{63}$;	$\frac{2}{9} = \frac{2 \cdot 7}{9 \cdot 7} = \frac{14}{63}$	4) $\frac{1}{3} = \frac{1 \cdot 3}{3 \cdot 3} = \frac{3}{9}$;	$\frac{2}{9} = \frac{2 \cdot 1}{9 \cdot 1} = \frac{2}{9}$

Завдання № 221

Порівняй дроби:

$$1) \frac{1}{2} \text{ і } \frac{3}{8}$$

$$\frac{1 \cdot 4}{2 \cdot 4} \text{ і } \frac{3}{8}$$

$$\frac{4}{8} > \frac{3}{8}$$

$$2) \frac{5}{6} \text{ і } \frac{8}{9}$$

$$\frac{5 \cdot 9}{6 \cdot 9} \text{ і } \frac{8 \cdot 6}{9 \cdot 6}$$

$$\frac{45}{54} < \frac{48}{54}$$

$$3) \frac{9}{20} \text{ і } \frac{43}{100}$$

$$\frac{9 \cdot 5}{20 \cdot 5} \text{ і } \frac{43}{100}$$

$$\frac{45}{100} > \frac{43}{100}$$

Завдання № 224

Зведи до найменшого спільного знаменника
дроби:

$$1) \frac{1}{2}, \frac{1}{3} \text{ і } \frac{5}{6}$$

$$2) \frac{3}{5}, \frac{7}{10} \text{ і } \frac{4}{15}$$

Розв'язання.

$$1) \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 3}, \frac{1 \cdot 2}{3 \cdot 2} \text{ і } \frac{5}{6}$$

$$\frac{3}{6}, \frac{2}{6} \text{ і } \frac{5}{6}$$

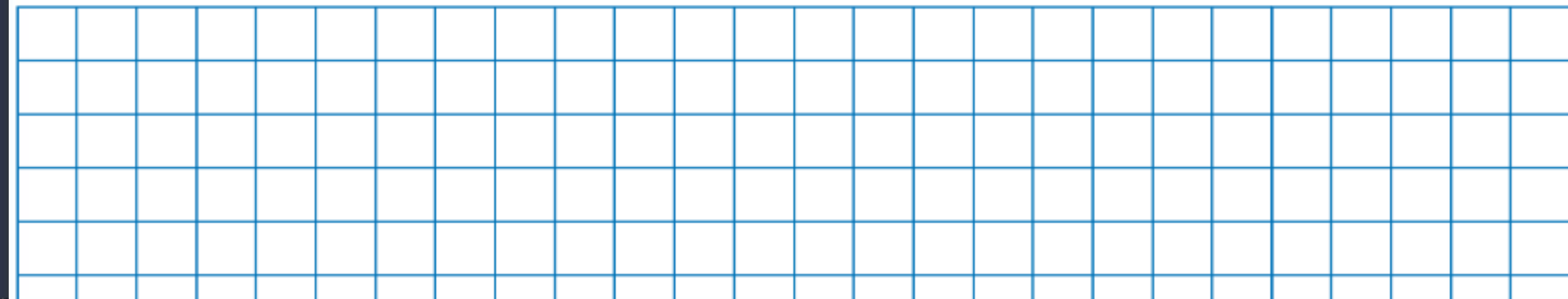
$$2) \frac{3 \cdot 6}{5 \cdot 6}, \frac{7 \cdot 3}{10 \cdot 3} \text{ і } \frac{4 \cdot 2}{15 \cdot 2}$$

$$\frac{18}{30}, \frac{21}{30} \text{ і } \frac{8}{30}$$

Завдання.

Відстань між двома містами легковий автомобіль долає за 4 год, а вантажний — за 7 год. Який автомобіль проїде більшу відстань: легковий за 3 год чи вантажний за 5 год?

Завдання.

Нехай відстань між двома містами дорівнює 1. Тоді за одну годину легковий автомобіль проїде $\frac{1}{4}$ частину відстані, а за 3 години — $\frac{3}{4}$.

Вантажна машина за 1 годину проїде $\frac{1}{7}$ частину відстані, а за 5 годин — $\frac{5}{7}$.

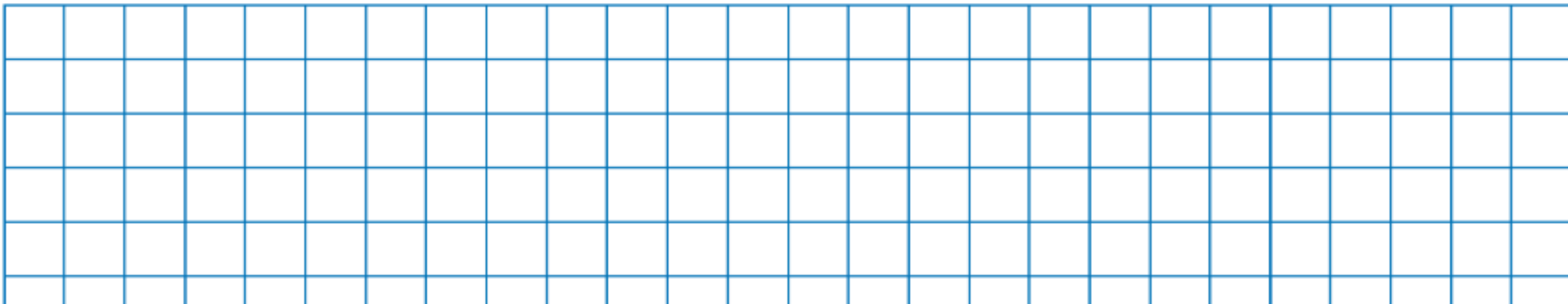
Порівняємо $\frac{3}{4}$ і $\frac{5}{7}$. Зведемо дроби до спільного

знаменника: $\frac{3}{4} = \frac{21}{28}$; $\frac{5}{7} = \frac{20}{28}$; $\frac{21}{28} > \frac{20}{28}$.

Отже, $\frac{3}{4} > \frac{5}{7}$.

Відповідь: легкова машина за 3 години проїде більшу відстань, ніж вантажна за 5 годин.

Річка Рось на 38 км довша за річку Хорол. Знайдіть довжину кожної із цих річок, якщо їхня спільна довжина дорівнює 654 км.

Розв'язання

Нехай довжина річки Хорол дорівнює x км, тоді довжина річки Рось – $(x + 38)$ км.

Відповідно до умови задачі складаємо рівняння:

$$x + x + 38 = 654;$$

$$2x = 616;$$

$$x = 308.$$

Отже, довжина річки Хорол 308 км, а довжина річки Рось:

$$308 + 38 = 346 \text{ км.}$$

Відповідь: довжина річки Хорол 308 км, а довжина річки Рось - 346 км.

1. Як звести дроби до найменшого спільного знаменника?
2. Як порівняти два дроби з різними знаменниками?

Сьогодні
04.10.2024

Завдання для домашньої роботи

**Опрацюй підручник
сторінки 39-43.
Вивчити правила**

